Jüdische Pester Zeitung.

יידישע פעסטער צייטונג

דיעזעס בלאטט ערשיינט
דרייטאל יואכענטליך
מאנטאג, מיטוואך אונד פרייטאג.
אונד קאסטעט
פיר עסטערייך-אונגארן
גאנציעהריג 10 גולדן — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולדן — קר. ע. וו.
פיערטעליעהר. 2 גולדן 50 קר. ע. וו.
פיר'ס אויסלאנד
גאנציעהריג 11 גולדן — קר. ע. וו.
האלביעהריג 5 גולדן 50 קר. ע. וו.
פיערטעליעהר. 2 גולדן 75 קר. ע. וו.

אויף דיעזע צייטונג קאנן מאן
יעדעז טאג
פרענומעריען
אונד דיע פרענומעראציאנס-פרייזען
פענגענ מיט דעם עמפאנג דעם
ערשטען בלאטעס.
דיא רעדאקציאן בעפינדעט
זיך אין
פעסט
וואיטצנער בולוואר נומ. 29
וואהרן מאן אונד דיא פרענומעראציאנסגעלדער צו זענדען בעליעבען.

Nr. 65. צוואלפטער יאהרגאנג פעסט, מאנטאג כה סיון ה.ת'ר'ם. Pest, den 7. Juni 1880.

פאָליטישע איבערזיכט.

ווא ווייר אין אינזערעם לעצטען ליטעראַרישען בעריכטעט האבען, יאהרדע דער אנגלישע גזואנ-טע, הערר פאן נאשען, פאם מיטאן נ'כט זאגליך עמפאנגען. דיא רעדע, דיא דער גזואנדטע אים אייפראגע דער אנגלישען רעגיערונג האלטען זאלל-טע, געפיעל געמאלט דען טירקישען מיניסטערן נ'כט דא דיא צו שארף, פאם בעליידיגנד יאר. הערר נאשען מיסטע נאטירליך יעגען אבזיעהרונג זיינער רעדע זיך געמעהר אן זיינע רעגיערונג נאך לאנדאן ווענדען. גלאדסטאנע בעאייליגט זיך אבער דעכ זעהר, זיינע גזואנדטען אינפארמאציאנ אין דער רעדע איינזענדען, אין פאלגע דעסען דער מיטאן מעהר דיענען דיפלאמאטישע לייסטונגען אונד הערען נאשען פאיינע פייטאנ אין פיעליהר אידענען עמפפאנג. נאמענטליך האט דער טירקישע מיניסטער דעם אינהאלט עס נ'כט צוגעבען יאללען, דאם הערר עמפפאנג דעם הערען נאשען נאך יייטע הויפטשטאבען יעדעך דא אייגע יאללע בעליידיגונ ביא דער רעגיערונג אין לאנדאן באולם בליט מא-כען מיסטע.

אין זייער רעדע זאגטע הערר פאן נאשען אינטער אנדערעם: „מאיעסטעט אין שטעטע מיר גלויבען, דאם מיר דיא הארטע עדרע צו טייל יאיידע, פאם אייערע מאיעסטעט אים אייפטרא-גונגע דעגיערונג אונד דער לאנדען יייטאריא צו ערשיינען. אין בין איבערצייגט, דאם אייערע מאיעס-טעט דאם עריכטיגע שטרעבען האבען אייגע פערבינד דער פערבינדונגען אים טירקישען ריישע אונד ביא אייערע מאיעסטעט בעפאלדערונ אייגע אינטערישיעד דער לאנדעספאר, מאליכסט באלד דערבייפערונ. מיינע ערדאבונגע לאנדע אונד אידרע רעגיערונ שטרעבען הארטליכע ביעד אן, צייטען ענגלאנד אונד דער טירקייא דערייטש אילא נאך דיין אינטערעשע דער בעשטרעבונגען. יעסטאדל דערזעע ביידען מעכטע דאנד אין דאנד גאהנען. אים פרייהייט אונד אידענען דערצי-שטעללען. אין יעדרעך אין דאנסבאנדנאפעל ניכ דיזעע צייט פערייטען. דא אין אלס אבזאלוטע-טער מיינען דזיען אים פארלאמענטע אינגעדענ מים. אין דאפפע ערדאן. דאם דיא נאטיגען פער-בעסערונגען נאך יייטערע מיינעם דיינען אייפ-עזטדאלטען אין דער טירקישען דיפלאמאטיע צו אייפ-אייפדרינגען גזאנגען יעדען.

אייגע דיעזע דאכטע פייטיגלאיטונגע אנ-שפאלטע ייטיגיגע דער פרעסע. צייטען דער טירקייא אונד ענגלאנד הערשיט זייט דיא אייפרכטיגע פרייטאנאפט. אין יעדרעך נעיים אל-לעם אייפגעטען. דאנדע דיעזע פרייטאנאפט דיינע שטאיגונ אבלייטונ אין דאנדע מיט דער אייפאנדע גנעמאכט. דיא נאטיגען פערבעסערונגען אין מיי-נעם דיינע נאך בעסטעם גלייכגעדיגט אונד אللע שטרייטיגקייטען נאך מאגלידיים אים פרייעדליכע דייזע בייזאמען. — —

טראטץ דיעזער גענאנטען פרייטאפפפפ-פערבינדונגען ייטיגיגע דיא „אللע גענאנד דאיטיגע ווייטיגע לאנדען. דאם גייטיגע דער טירקייא אונד אינגלאנד אין אייגע מעכטע פרייטליכע שפאנונ בע-שטעהט. הערר נאשען דאם דיינע פערגעגנונגס-ייטיגע נאך דאנסבאנדנאפעל גענאנט. דער יאהרדע פאן דיעזער דאנדע אים אייגע אין דאן פרייטאנ אין בעשטעהט אים אייגע אין דאנדע אים אייגע אין דאנדע אים אייגע אין דאנדע

טרוג אים שפּעלע זיא. הערר לאיינער ציינטע נעמלך אן, דאס אים מאנאצינע 1500 מעטערצענטנער נער נערסטע אונד 250 מעטערצענטנער האפער זיך פאר־פאנדען. ביא דער פאן דער נעזעללשאפט איינגעלייטטען אונטערזוכונג שטעללטע זיך ערארד פאלגענדעס הערוס: 1) אים מאנאצינע בעפאנדען זיך בלאס 350 מעטערצענטנער נערסטע אונד 50 מעטערצענטנער האפער; 2) לאיינער רייכטע דען אבייטערן צוגאבדען, דאמיט זיא אים מאנאצינע רייכען; 3) דיא זעלבע, וואדורך דיא נערסטע אונד דער האפער זיך בעפאנדען, וואדורך מיט פעטראלעאם אבערגאססען; 4) בים בראנדע הערלט לאיינער דיא פערלאט־מאנשאפט אב; דאס זיא נכט אונס מאנאצין דרינגען; 5) אין געייססער גטמאנן, פרייגר אונד נאכבאר דעם לאיינגער, אזט נאך דער עגטפערנונג דער אבייטער אונס מאנאצין געגאנגען, דער נן אן פערדאכט שטעהט, אים אייפטראגע לאיינגערם דען בראנד נעשטפטעט צו האבען. דיא אנגלעגענהייט בעפערעט זיך געגענוערטג ביא דער קאנגלבען טאפעל.

* (איבער דיא רוסישע קאזזרן), דערען אבלעבען איר בערוסס אין אנזערעם לייטארטיקעל געמעלדעט, בריגנט אין פעטערבורגער בלאטט נאכשטעהענדע איינצעלהייטען: „דיא כאזערן מאיר אלעכסאנדראווא אזט אם 8. איינסט 1824 אלס טאכטער דעם גראסהערצאגס לודוויג II. פאן העססען געבארען. דיא פרינצעססין ערהיעלט אייגע ווהל זארגפעלטיגע ערציעונג. אהרעם פאטער, דער דאר גוט דער בעהערשער אין הייזערן רוסלאנדס ווערדען ווייד; אים אחרע 1841 גינג דער רוסישע קראנפרינץ נאך דייטשלאנד, איר דיא „בייס־שיא“; מיט אנדערן וואָרטען: ער מאכטע אייגע רייזע נאך דייטשלאנד, אים אינטער דען פרינצעססינגען אין דען צאהלרייכען דייטשען פרינצען־הייזערן זיך דיא שאנסטע צו בייטע אוסצו־ווהלען. פאן צו בייזע שטעללטען אהם זיינע פרייערע. דיא רוסישען דאפלייטע, אין נאמענס־פערזיכנים אللער דייטשען פרינצעססינגען ציאמטען, אינטער דענען דער קראנפרינץ זיך אייגע בייטע אוסזוכען וואللטע, דער נאמע דער טאכטער דעם גראסהערצאגס לודוויג II. פאן העססען נאם אין דיעזעם פערזיכניסס נכט פאר. דיא דיא רוסישען דאפלייטע דאך נכט „ייטשען“ קאנגטען, דאס דער קראנפרינץ פאן רוסלאנד דיא טאכטער אייגעס פערהעלטנישמעסיגע, עיטלכען פרינטסעגהייטעס הייראטען וואللען. אللס דער קראנפרינץ אין פרייאנקפורט אם מאין ווארד ערהיעלט ער פאם גראסהערצאג לודוויג II. אייגע אייגלאדונג מיט דער בוטטע, אויך זין הייז מיט דיעזעם הייראטען בעזוכט בעעהרען צו וואللען. דער קראנפרינץ לייטטעטע דיעזער פרייגדלכען אייגלאדונג גייגען פאللען. נאך דעם מאהלע, דאס צו עהרען דעם קראנפרינצלכען גאסטעס פרייאנשטאللטע וואָרדע, ערבליקטע דער קראנפרינץ אין יונגעס מעדכען, וועלכעס אויף אידן דורך שאנהייט, בעשיידענהייט אונד אינפאכהייט איינען אינטערעשטעהלכען אינדרוק איבטע, אויף דיא פראגע: ווער דאס אנמוטהיגע מעדכען זיא? — ערהיעלט דער קראנפרינץ דיא אוסקונפט, דאס עס דיא הייזטאכטער אזט: דער קראנפרינץ ערקלערטע וויינען בעגלייטעדן זאנגליך, זיינע רייזע וועגען אייגער „בריוס־שיא“ נכט פאר־זעטצען צו וואللען. דא ער זיינע וואהל בעריישט געטראפפען, אינדעם ער קיינע אנדערע דרייאשען ווערדע. אלס דיעזע טאכטער דעם פרייסטען לודוויג II. דיא זאכע מאכטע פעל אייזזהען אם רוסישען האפע. דאך לאיזער ניקאלאס ערקלערטע: „ווענן מיין זאהן אלעכסאנדער זיך אין מערכען צו פרייא געיעהלט, זא ווילל איך אהם קיינע הינדערניססע בערייטען. ווענן ערדער מענש נאך זיינעם הערצענס־וואונשע הייראטען דארף, וואס אللטע דענן אין קראנפרינץ דיעזעס רעכט נכט האבען“ נאך אם 28. אפריל דעם ערייעהנטען יאהרעס פאנד דיא האכצייט דעם רוסישען קראנפרינצען מיט דער איינפאכען הייראטען פרינצעססין שטאטט. זיא געבאר זיעבען קינדער אונד צוואר זעכס זאהנע אונד אייגע טאכטער. —

פערלאזונג

דער 1864־ער לאזע.

(שלוס).

יע 500 גילדען געוויינגען: ס' 1781 נומ' 45, ס' 2100 נומ' 32, 14, ס' 2141 נומ' 76, 63, ס' 2195 נומ' 23, 28, 50, ס' 2501 נומ' 2, 15, 82, ס' 2541 נומ' 1, ס' 3138 נומ' 44, 61, 91; יע 400 גילדען: ס' 1902 נומ' 44, 53, 63, 83, ס' 2141 נומ' 46, 77, ס' 2195 נומ' 88, 95, ס' 2393 נומ' 85, ס' 2541 נומ' 59, 63, 77, 100, ס' 2922 נומ' 32, ס' 3138 נומ' 49, 50, 57, ס' 3724 נומ' 29 46 אונד 83.

2) דער טריעסטער־לאזע.

ביא דער אם 1־טען יוני 1880 פאר־גענאמטען־גען צעהונג פעל דער הייפטטרעפפער מיט 20000 גול' איף נומ' 3522; פערנער געוויינגען: יע 1000 גילדען נ' 2178 6379 9443 אונד 13798; יע 500 גילדי נ' 10678 10881 11314 11558 21728; יע 200 גילדי נ' 532 2339 3215 4342 9179 11570 13681 14038 14664 22377; יע 150 גילדען נ' 2352 3538 4010 7637 8250 9446 10350 15265 19558 אונד 22998.

געשעפטסבעריכט

פעסטער פרייזע

געטרייד־געשעפט. פאן וויינען וואר נעם־מען וועגען צו מארקט געבראכט. דער פערקעהר וואר שוואך. 7000 מעצ' וואירדען פערקייפט.

וויינען שטיס 500 מעצ' 76.3 קילא 12.40 גולד. 450 מעטרצטר. 76. קילא 12.35 גולד. 300 מעטר־צטר 75.3 ק' 12.30 גולדען. 900 מטרצ' 75. קילא 12.10 גול. 500 מטרצ' 75.2 קילא 11.55 גול. — (אللעס: פער דרייא מאנאטע). —

קוקורוץ 7.45 גולד.

האפער 6.85—7.40 גולד.

וויינען פער הערבסט 10.25—10.30 גולד.

האפער פער הערבסט —.6—6.05 גולד.

קוקורוץ באנאטער פער מאי־יוני 1880, 7.60 — 7.65 גולד.

פעסטער שלאכטפיעה־מארקט. ביא דעם אם 3־טען ד. מ. הייר אין פעסט אנגעהאלטענען וואכענ־מארקט וואירדען 1553 שווין נאם־ אונד 1011 קליין־פיעה צו מארקט געבראכט. הייפאן וואירדען פערקייפט: 19 שווין שטיער, פער שווין פאן 90 — 106 גולדען — 751 אכסען דאס מאאר פאן 180 — 335 גולד. 583 קוהע, דאס מאאר פאן 145—280 גולד. 93 מעלק־קוהע דאס שווין פאן 70—180 גול. 107 שווין בייפעל, דאס מאאר צו 150—240 גול. 531 שווין קעלבער, דאס שווין פאן 6 — 20 גולד. 480 שווין לעמער דאס מאאר 10—13½ גולד. פרייזע פער 100 קילא: אכסען־פלייש 53 — 55 גולד — קוה־פלייש 50 — 53 גולד. קאלב־פלייש 60 — 70 גולד. בייפעל־פלייש 47—49 גולד.

לאמטא־צייטונג פאם 2־טען יוני 1880.

הערמאנגשטאדט:	54	5	79	13	78
לעמבערג:	53		90	24	83
פראג:	79		88	66	58

פראנטווארטלעכער רעדאקטער: מאיר בריי רייס.

דיא שאנסטען גאלדשטיקעייען

איף פריכט אונד מאנטעל

ק. גרינוואלד

בודאפעסט, לאנדשטראסע, הויסנומער זיין.

עמפפעהלט זיך צו צייטאנגפערטיגונג אللער פאלקאמ־מענען קונסט־גאלדשטיקעייען פיר טעמ־פעל, זאמטאל נאך אלטעם, אים אייז נאך נייעם רוסיס, אונד בירגט דעפסען זיס 32 יאהרען ער־וואכענער וואהלפערהענער הייס, וויא אייך דיא פיר דען טעמפעל אין פעסט. ווענן, מיטקאלין אונד פיר נאך מעהרערע גראסע געמיינדען, צור אלל־געמיינען צופריעדענהייט איסגעפיהרטען ארבייטען — וואיכער צייגנעסס פאר־לעגען, — פיר מאליד אונד בעסטע עפפעהלטיאונג.

צייכנונגען אין גראסטער אייסוואהל ליע־גען צור איינזיכט אייף.

אנצייגע.

דיא גליד צאהנטעטע־שטאللעגדע „אפי־קאנישע קרייטער־ צאהנטערטר“ נעגען דאللע צאהנע אויט צו דאבען בים פראקטשען אדצט אللעקאנדער פיוטטמאנן לאנגסאסע נ' 71, פער פלאשע 50 קר. קליינערע פלאשע 25 קרייצער. אויסטרעגע אים דער פראיינען ווערדען עגטגעגע־גענאמטען.

פרוכט- אונד מעהל-פרייז-טאבעللע.

פריכטע.		פער קילאגראם 100	פריכטע		פער קילאגראם 100
וויינען נייר מאגאזין	—	—	לאגן	72	10.25—10.10
„ „ „	75	11.83—12.—	נערסטע מאלץ	62	9.— — 8.20
„ „ „	76	12.05—12.15	נערסטע פיעסער	62	7.95—7.65
„ „ „	77	12.25—12.35	האפער	41	7.50—7.20
„ „ „	78	12.40—12.50	קוקורוץ מאגאזין	—	—.—.—
„ „ „	79	—.—.—	אדלערי	73	7.50—7.40
„ „ „	80	—.—.—	הוניג	—	7.80—7.60
אדונים	74	—.—.—	וויינען פער אקטאבער		10.25
„ „ „	75	11.90—12.05	אריזאנאר		—.—
„ „ „	76	12.15—12.25	קוקורוץ		7.60
„ „ „	77	12.35—12.45	נערסטע		—.
„ „ „	78	12.50—12.60	האפער		6.—
„ „ „	79	—.—.—	„		—.—
„ „ „	80	—.—.—	„		—.—
מעכטער באדען	74	—.—.—	מאللען־מעהל		מי' אל
„ „ „	75	11.85—11.95	נומער	0	22 50
„ „ „	76	12.—12.05	„	1	21 80
„ „ „	77	12.15—12.25	„	2	21 20
„ „ „	78	12.35—12.40	דער מאللען	3	20 20
„ „ „	79	—.—.—	צו 100	4	19 20
„ „ „	80	—.—.—	קילאגראם	5	18 30
„ וויינגרונער	74	—.—.—	מיט זאק	6	18 60
„ „	75	—.—.—		7	18 —
„ „	76	11.85—12.—		8	17 50
„ „	77	12.10—12.20		8½	16 50
„ „	78	12.30—12.40			
„ „	79	12.40—12.55			

שטרוזעל: אלטע פעטרעא פרוכטבלאט — 35
נייע „ האנשפאפל — 33

קורז-טאבעللע פאם 3. יוני.

געלד־קורז	קר.	אל.
וולנער־אייא	—	100
דוקאטען	5	55
עכסטרגייס־אינגלישעס 8 גילדען וואלד־שטיק (20 פראנקען)	9	36
נאפאליאנאר	9	36
רוסישע דייטשאקראנען	57	80
20 פראנקשטיקע	11	57
פאפיער־פיעל	1	25

לאזע.		קר.	אל.
1854־ער 4־פרעצענטיגע שטאטס־לאזע	122	—	—
1860־ער „ נאכגעב	129	75	
רעטטע „ פיינסעל	131	25	
1864־ער לאזע צו 100 גילדען	170	50	
רעטטע „ „ 50 „	170	25	
פאמא דזונטאגיגע	—	—	29
מילרבלוטלאזע	16	50	
רייטשלאזע	179	75	
וואלאכיאלאזע צו 40 גילדען	—	—	44
דאנוי־דאמפפשיף־פאריס־לאזע	107	50	
אלבערטינע־לאזע	24	50	
רינגלא־לוזע לאזע צו 10 גילדען	15	75	
דיאמאנט־לאזע „ 20 „	20	50	
אנטאנ־לאזע „ 40 „	44	50	
מאלטסער־לאזע „ 40 „	—	—	42
וויאלאסס־לאזע „ 10 „	17	10	
מאלט־לאזע „ 40 „	52	50	
מאנטאנוס־לאזע „ 20 „	22	25	
סט־גענאס־לאזע „ 40 „	44	25	

לאזע.		קר.	אל.
סאנגאלוער־לאזע צו 20 גילדען			25 50
פרוטעסטאנט־לאזע „ 100 „			126 50
רעטטע „ 50 „			62 50
וואלדשטיין־לאזע „ 20 „			33 25
ווינדישגרעטץ־ „ 20 „		—	37 —
אנגלישע פרעמיום־לאזע צו 100 גילדען			111 50
רעטטע צו 50 גילדען		—	109 —
ווינער־לאזע „			118 50

יערטה־פאפיערע		
אונגאריש נאדל־רענטע		108 95
אונגאריש ווינדיקגראטזענען		93 75
פעסטער־פאנאפיר		— 93 —
ווענגריש		92 75
גאליציש		97 50
בוקאוינער		95 50
אונגאריש אייזענבאהן־אולכען		126 20
ווינדישגרעטץ־אולכאנגען		— 93 —
פאסאדיש דער אונגאריש באהנען־ווערקע צו 5 אינגאלד פערצענט		101 50
דער אונגאריש דונאבאד־ריגאבאן צו 5 פערצענט		96 25
דער אונגאריש אللגעמיינען באהנען־ווערקע־אנטעהל צו 5 אינגאלד פערצענט		— 96 —
רעטטע צו 6 פערצענט		— 102 —
דער פעסטער קאסטריאל־באהן		102 75
דער אבבאזיאן		82 25
דער גאר־אבבאזיאן		— 145 —

Eigenthümer u. verantwortlicher Redacteur: M. REIS.

Budapest, 1880. — Druck v. M. Burian, Waitzenerboulevard

טיעף בערייערן, ווען עס זיך ווירקלעך הערוישעשטל-לען זאללטע, דאס דיא פערדאפשטעטען ווען צו דען ניהילסטען געהערען. איבערגענס איזט איך: דיא רוסישע פאלציא נישט צו געבען, זיא פיינט דיא פערדאפשטעטען געוואהנליך זא גרייזאם. דאס דיעזע איך אינוואהרהייטען איסזאגען, אים זיך פאן דער ראהען פאלציי-געוואלט צו בעפרייען אונד דעם אדרעגטלען געריכטע אבערגעבען צו ווערדען. דארט פפלעגען דאנן דיא פערדאפשטעטען דיא אייזאגען, דיא זיא ביא דער פאלציא געמאכט, איינפאך צוריקצוציעהען, אהנע ערזאך צו בריינגען דיעמענד גלייכען צו פיינען. — אללגעמאלס איזט דיא לאגע דער ווען אין רוסלאנד אין פאלגע דער ניהילסטישען פערשווערונגען, אין דיא מאן זיא געוואלטאם הינגעצויגען זיכט, איינע ראפפעלט טייזיינג (1) —

(דיא פיער ר״ז בסטען מעגן דער ווילט.) אין עגלישעס בלאטט מאכט פאלגענדע מעגנער נאטאפט, דיא דייבסטען אין דער גאנצען וועלט זיך אונד צייאר: 1) דער הערצאג פאן יעסטמינסטער, דער דיא גראפשטען בעזישונגען אין עגלאנד האט, זיין איגענטומען בעגראבנס ערפלגד 800,000 פפונד שטערלינג (8 מילליאנען גולדען), ער האט אלזא טעגליך 2000 גולד פערצעהרען, אהנע זיין פערמאגען אנהרען צו מיסען. — 2) דער אמעריקאנער אינגענ דיעזער האט אין אהרעם-איינקאמען פאן בילליאנען אונד מילליאן פפונד שטערלינג (10 מילליאנען גולדען); 3) דער שעף דעס דייעס ראטשילד, דער אין אהרעם-איינקאמען פאן אינגעפעהר 22 מיל-ליאנען גולדען האט. — 4) הערר מאקא, אין איס-לענדער, דער אפט עטיא (9 אהרען אלס אלטער בריטישער אמטסלייטער אין אינגליאנד אונד איזט, דיעזער האט אין אהרעם-איינקאמען פאן 2 מילליאנען 750,000 פפונד שטערלינג (27½ מילליאנען גולדען). מאן זיעהט, דאס דיא ביידען לעצטען-ערזיעהנטען ערד פיר זיך מעהר אהרעם-איינקאמען האבען אלס דער מעכטיגסטע אונד רייכסטע מאנארך דער וועלט.

(״״ ערד אייגע יעגען דאס גנדן פערא״ שלטע האבצ״ט.) אים ראאנגס (באראנער ראטשאלד) ווירד בע-ריכטעט: „אם 25-טען פאבריגען מאנאטס זאללטע דער דיא טייאנע אייגע טאגעס דעם הערען נייפאנן מיט אינגעס בוכדרעקעריס אים באא״ שטאטס-פונדען, אם 24-טען דאנערס דאסטען דיא עלטערען דעם בריטיש-אאמעריקא אינע ציאמעמענגעפ. דיא ערזאך איינען דעפפעטען ציר פאלגע דאסטע אונד צייאר ווענען דער גרן-פראגע. אם טאגע דער האבצייט פיהר דער פאטער דער בריטיש, הערר גי-מאנן פיר-מאגענס נאך מאראטש, מיט דער פער-

---

זיכערונג, דעבטציעטע ציר טייאנע היימציעהרען. דיא״אבציעטיש-נעטטע יאהרען שאן פאללצעהרט פער-זאמעלט, איך דער דאבבעלע. דער דיא טייאנע פאללצעהרען זאללטע, יאר ערשעינען — אללין הערר גייטאגן דאס נאך אומער נישט אים מאראטש ציריק. „עס האלט מיט דער פאנדאמע דער טרייי-אונ אבזעראטעע ווערען מיסטע, אבע אידר אבזעגס דאס עגלאנד אנשאמאט דעם הערען גי-מאנן — זיין „טעטאמענט“ ער יאנטע „גמלד דער פאמיליע בלאס זיינע „ציאהר“ צו. „איך ער אינפאר דאס הינטערלאסענע פערמאגען זיינער פרייא איזט זיינע הייגיגען פערמאגטע, ער יגלבסט אזט זיטרעם פערזיאנען. דא אים „טעטטא-מענטע“ אינטער דער אינטערשיפ „ווימאגן“ נאך דיא „יאכטע“: „פרייע זיינע אשע“ שטאנדען זא אינטערהאלטע עס הייטיגע הייגיגע צייפעל, דאס דער אינגלוקלכע ווענס דעגען הייגד אינען „ולבסטמאדד“ אין עגדע געמאכט, מאן פערמיט-דעט, דאס זיימאגן אין מאראטש זיך דאס יגלד אייפטרייבען אללטע. „ווענס אים עס „גרן“ נאך פערדעגט, דא דער פאטער דעם „הדן“ אים אבזעגס בעפאר עדרעגטע, ווענ יאן נישט אנ-טעד דיא „היפד“ ווענען צו דאסטען, בעפאר דער נאנגע „גרן“ בייזאמען אזט. דא אים דעם אין מאראטש ערזאך נישט גלגגען, זא אים דעם אין ציריקגעקעהרט אין דער אייגע פערזיאנען אין דער אייגע הייגיגע, אללגעמאלס דאס דיא אינד בייס נישט גיר אידרען בייס ווענס, ווענדעגן איך דען פאטער פערדאגען, אנד אלד דעם — „ווענ דער גרן-פראגע“:

(ע״ שפעט גערעטטעט.) אים אינגאר ווייד בעריכטעט: אין דער נאכט פאם 25. מאי בראך אין דעם בעגאבנאיס-ראפפ שיאטע פייער אים. „ווענדעגי אין דיז אין פראממען שטאנד, דאדטע מאן פראטעלד הילפלייפ פאם דאבב-באדען דעם בייגגעגדע הייגס. מאן אידטע אינטער דעגגעגס-געפאהר איך דען באדען הייגד, „א אין ידד, נאמענס פ צוריק בייזלעד, פאן דע פראממען ערגרייפפען יאר. נאך גאמאנן אנשטרע-גגען גגלאאנ עס „אדד“ דען אינגלוקלכען אים דעם פייר ווענגבריגגען, הייגע יאר אבער דיא דעגטען צו שפעט גגלאמען. דער אינגלוקלכע פ ערזיל אין גייגן פאם פ אדדען, „אד גגעלד מיט בראנדאנגען זא ווענ בעגדגדט, דאס ער בייגגן דאדדע אינטער דען פרייבגגעדבפען שטעגגען דען דעגען אין דעגגען אין דער אינטע מגגגע מגגגע אין דען הייגגע אנד אין בייגגע אלדגגגע אבגעגגגען.“

„אד, אפפלמאן! (אנטע דער מארקגאד) ווי זגד יא אלטע בעקאנגט מאם אינגלגגגע יגגגמאנ הגד: דיא בגגט יא אגד אין פגגגט. אין בעפעדלפאבגד אגד דע. גגגגגד דער ווגדן! שטגגגגט אין דאגגגן גגגדגן בגגא אגי-גגגם גגאפגגגגגגגן דאגדד: דגגגגגד דגד אפפלמאגן! ווגד ווגד יא אלטע בעקאנגט מאם אינגלגגגע יגגגמאנ הגד: דיא

איינען „גרעאנקעו-איסשיש" צו ערגעלען. עס האָבן אינגעזאַמען אונטער דען פּרעזאַמעלטען האַבבענען פּעלץ נאָנים אונד חכמים, דערען האָבן אונד אונטסען נכט צו געדענקען אונד ערגר. מאַן זאָגט וואָהל, דאָס שאַן אַללען דיא צוזאַמענגעפּאַסט זאָ פּעלץ נאָנים איינע ווידרען אונד איינען נשמה; אבער „אַב" דעסטע מאַן אויך עס אַם בעראַטהען אונד בעשלעסען לאַנגען. — ווי האָבן איינע אונד פּאַן „חלל יעשה" — ווי דעסטען אבער דאָס „חלל יעשה" זיין לאַנגען; וואָס אונד מער דאָס עייגע פּלאַנלאָזען, צעללאַזען דאָס עייגע נאַנען אונד צוזעהען? — אינזער שרעפּ-פּרעדיגער האָט דען דעזוגען צוזעגען דיא עקלעדיגען שרעק, דאָס דער דייפּ-צייגר אינזערער פּעדאַגאָגיה, אָם אַפּפּענטלעך קרעציגען, דאָס ווי אַרטהאַדאָקסען גוטע פּאַטריאָטען זיין. אבער דיא צוזעגען לאַסען זיך מיט דעזער עקלעדיגען נכט בעגנוגען, אונד אין אַללען דעזעגען געסטרעגען בלעטטערן וואָרען אַללעדיגא מיטהאַמענען אונד דיא „אַבמאַכונגען" דער האַבבענער-פּרעזאַמעלטען צו לעזען, זאָ שרייבען דיא דעזעגען מאַנגעלהאַפטען פּאַן זאַמסטאָג פּאַלגענדעס: דיא אַלטען שרעפּ-אונד אַבבענער-פּרעזאַמעלטען פּאַן זאַמסטאָג פּאַלגענדעס: דעס בעשלאַסען: 1) זיין דיא אַלטען אַבבענער „עלטע" אָם סעמינאַר געלעגען. דיא אַבבענער אַללע האַבבענער פּאַן דער מאַנדרעס-פּאַרטיא פּסיל לסדר קדישין נשין חדשה. מאַן „אַללע" אויך דיא האַבבענער פּאַן דער שטאַטס-קיראַ-געמעינדען פּסלו. „אַפּאַן מאַן אבער דאַנן אבגעראַמטען „אר." — מאַנכע בעאַנטראַגטען דיא עריכטען אַם נעגס אַרטהאַדאָקסען-אַבבענער-סעמינאַרס, אָם הערפּר דען טראַגאַר בעאַנטפּרוכען צו לאַנגען, דיא אבער פּאַן דעס „אַרס סעמינאַר" נאָר נכט דאַרען „אַללעטען", זאָ פּאַסטע מאַן דען בעשלוס". דאָס זאָלכע תלמי-תורה-שולען, דיא אַן „אַנאַטהעמא", עריכטען „עדען מאַנען, אונד זאָ זיך דיא אַרטהאַדאָקסען אַבבענאַטס-לאַנדראַבען געגענשטאַנד אונד אַנגעגעבען אונד אַללעדען דיא דאַנן גמנאַזען אונד אַן „עריכטענען" ריכטען. — אונד עס אַנגעראַטהען שען דער אַרטהאַדאָקסען אַבבענאַטס-לאַנדראַבען גמנאַזען אונד תלמי-תורה-שולען, דיא אַן עס אַנגעגעבען ריכטען, אונד אַן אַנגעגעבען אונד אַן „עריכטענען" אונד אַן אַרטהאַדאָקסען אַבבענאַטס-לאַנדראַבען אַנגעגעבען אונד אַללעדען דיא אַנגעגעבען אונד אַן „עריכטענען" אַם